

Verslag Integrale Werkgroep WAM 22-11-2023

STERKE LEKDIJK

Wijk bij Duurstede - Amerongen

HOOGHEEMRAADSCHAP
DE STICHTSE
RIJNLANDEN

Verslag Integrale Werkgroep	
Kenmerk:	012539-VER-24101
Datum	22 november 2023
Locatie:	Buitenlust Amerongen
Tijd:	19:00 – 21:30 uur

Aanwezig:

Willem Meyboom
Robbert van Schaik
Bert van Schaik
Henk Dorrestijn
Kees Lekkerkerker
Henk Hazeleger
Adriaan van Aalst
Gerard Dries
Peter Jansen
Mark de Lange
Hans van den Bosch
Waronne Elbers
Ruud Elbertse

Vanuit het project zijn de volgende personen aanwezig:

Margreet van Zee – Omgevingsmanager
Saskia Plate – Adviseur Omgeving
Robert Casteleijn – Adviseur Omgeving
Rick Kasbergen – Realisatiemanager
Monique de Waal - Projectondersteuning
Mike Seelen – Grondverwerving
Martine van Delft – Provincie Utrecht

Dit verslag wordt inclusief de presentatie geanonimiseerd op de website gepubliceerd.

1. Opening | Margreet van Zee

Margreet opent de bijeenkomst van de integrale werkgroep. De vorige bijeenkomst was op 20 juni 2023. De agenda, samen met het verslag en de presentatie van de vorige keer is vooraf rondgestuurd.

2. Stand van zaken & Planning | Margreet van Zee

Tot en maart 2024 is het team bezig met afronding van de ontwerpstukken (DO). Vervolgens start de werkvoorbereiding van het project zodat er na de bouwvak (zomervakantie van de bouw) gestart kan worden.

De start van de realisatiefase is enkele maanden uitgesteld. Het project is langer bezig met de planuitwerkingsfase. Het afronden van DO-stukken kost meer tijd. Een andere oorzaak voor het uitstel is dat het verkrijgen van subsidie voor de realisatiefase bij het Hoogwaterbeschermingsprogramma (HWBP) meer tijd kost. Start realisatie staat nu gepland op na de bouwvak van 2024, in augustus of september. Ook verwachten we dat de uitvoering langer zal duren en in plaats van 2026 pas in 2027 klaar zal zijn.

Op dit moment zijn we bezig met:

- Uitvoeringsplan met planning opstellen
- Besluiten nemen omtrent meekoppelkansen
- Innovaties verder ontwikkelen
- Contract HDSR-Lekensemble vormen
- Vervolgens subsidie aanvragen bij HWBP
- Grondverwervingsgesprekken
- Reguliere gesprekken met stakeholders

Vergunningen

Alle definitieve hoofdvergunningen hebben samen ter inzage gelegen, er zijn 2 beroepen ingediend. Uitspraak door Raad van State volgt na ca. 6 maanden maar het duurt waarschijnlijk langer. Met de huidige hoofdvergunningen kan het werk al wel van start gaan.

Dit jaar worden de volgende vergunningsaanvragen nog ingediend:

- Ontheffing Wet natuurbescherming – soorten o.a. ervogels
- Omgevingsvergunning voor bouwen verticale constructies
- Omgevingsvergunning verstoren rijksmonument voor de werkzaamheden aan de Inundatiesluis

Meekoppelkansen

In november worden de kostenramingen opgeleverd van de meekoppelkansen. Wat betreft de volgende 3 meekoppelkansen verwachten we richting besluitvorming (begin volgend jaar) te kunnen gaan:

- Fiets- en voetpaden langs de dijk in Wijk bij Duurstede
- Ecologische verbinding langs de rivier van Provincie Utrecht
- Rustpunten met bijbehorende elementen (is basisuitgangspunt, enkelen worden nog verder uitgewerkt)

Vraag: Wat is er met alle meekoppelkansen gebeurd? HDSR zet dit op een rij in verslag. Zie hier onderstaande overzicht:

	Meekoppelkansen	Eigenaar	Stand van zaken
1	Groot onderhoud beermuur	HDSR	Uitgevoerd
2	Verplaatsen knotwilgen	HDSR	Plan is gereed
3	Ecologische verbinding langs de rivier	HDSR/Provincie Utrecht	Gereed voor besluitvorming
4	Verbeteren en aanbrengen vrijliggend fietspad beermuur-Marienhoeve Is aangepast: uitgewerkt is <ul style="list-style-type: none"> - Aanleg fietspad Marienhoeve - Verbreden bestaand fietspad tussen Molenvliet en Marienhoeve - Voet-en fietspad langs Veerweg - Voetpad Beermuur-Inundatiesluis 	Gemeente Wijk bij Duurstede	Gereed voor besluitvorming
5	Aanleggen vrijliggend fietspad tussen Wijk bij Duurstede-Gravenbol	Gemeente Wijk bij Duurstede	In 2022 afgefallen
6	Fietsvriendelijke inrichting weg	Gemeente WbD en UH	Principe besluit in dec '24, daarna uitwerking
7	Landschapskwaliteit en biodiversiteit verhogen	HDSR	Plan is gereed
8	Aanleg rustpunten en wandelroutes	HDSR/Provincie Utrecht	Gereed voor besluitvorming, voor aantal rustpunten

			nog verdere uitwerking
9	Het verhaal van de Lekdijk	HDSR/Provincie Utrecht	Gekoppeld aan 8

Vraag: Kunnen wij meedenken over rustpunt 1 bij het Kasteel? Ja, hiervoor wordt nog een overleg ingepland met direct betrokkenen/belanghebbenden.

Update fietsvriendelijke weginrichting:

- Op 14 december wordt er een besluit over het beeldkwaliteitsplan genomen waar ook de weginrichting onderdeel van is
- Gemeenten WbD en UH: Voorkeur voor grijs asfalt met rode fietssuggestiestroken

Update Beermuur Wijk bij Duurstede:

- Groot onderhoud is van de buitenzijde van de muur is afgerond, inclusief een 2-tal proefvakken aan de binnenzijde. Deze proefvakken worden de komende jaren gemonitord.
- Er zijn een aantal opleverpunten die nog worden opgepakt.
- Er volgt nog onderhoud aan de mechanische onderdelen van de coupure in 2024

3. Planning Realisatiefase | Saskia Plate

Welke activiteiten vinden er in grote lijnen plaats gedurende de realisatiefase?

- Voorbereidingen werk
- Grondwerk (aanleg bermen, taludaanpassingen, horizontale pipingmaatregelen, sloten dempen en vergraven, etc.)
- Constructies aanbrengen (damwanden, etc.)
- Infra werk (delen van de weg op de kruin van de dijk, opritten, etc.)

Waarmee dient rekening te worden gehouden met de realisatieplanning?

- Beschikbaarheid van percelen
- Gesloten dijkseizoen/ hoogwaterseizoen/ onwerkbaar weer
- Grondstromen
- Beperken hinder en overlast
- Ecologische beperkingen

Ecologische beperkingen

Door ecologische beperkingen (beschermde flora en fauna in het gebied) en het gesloten dijkseizoen kan er maar een klein gedeelte van het jaar aan de dijk worden gewerkt. Op sommige gedeeltes van de dijk (Lunenburgerwaard-oost) zelfs maar 2 maanden per jaar. Door middel van het aanvragen van

een ontheffing (bijv. voor erfvogels) bestaat er hopelijk meer ruimte in tijd om te werken. De ontheffing wordt begin 2024 aangevraagd.

Bereikbaarheid

De wens van de gemeente Wijk bij Duurstede is om de dijk open te houden voor doorgaand verkeer. Als er aan de dijk gewerkt wordt kunnen er onveilige situaties optreden tussen het bouwverkeer en het overige verkeer. Daarom moet er per situatie gekeken worden of de dijk open kan blijven. Als er werkzaamheden op de kruin van de dijk worden uitgevoerd dan wordt de dijk sowieso afgesloten. De percelen blijven voor bestemmingsverkeer altijd vanuit minimaal 1 kant bereikbaar.

Bewoners zien op tegen veel omrijden ook voor schoolgaande kinderen. HDSR beloofd om in de volgende werkgroep hierover verder te praten.

4. Monitoring omgevingsobjecten | Saskia Plate

Waarom monitoren?

- Noodzakelijk om schades door dijkversterking te kunnen afhandelen
- Vroegtijdig ingrijpen voordat er schade ontstaat en overgeschakeld kan worden op een andere werkmethode

Nulsituaties opnemen

- Bouwkundige opnames van gebouwen
- Huidige situatie werkgebied, depotlocaties en aanvoerwegen vastleggen
- Gegevens verkrijgen van autonome situatie (deformatiemetingen)

Vraag: zijn de gegevens van de meetbouts beschikbaar? Ja die kunnen worden opgevraagd en worden vervolgens door de projectorganisatie verstrekt.

Vraag: hoe zit het met schades die op de lange termijn optreden door de dijkversterking? Na afronden realisatie wordt er een eindopname gedaan. Later kan er bij schade nog een nieuwe opname van een eventuele schades plaatsvinden waarna wordt onderzocht of deze als gevolg van de dijkversterking is opgetreden. Later meer over schades.

Welke monitoringsinstrumenten worden er (tijdens de duur van het werk) ingezet?

- Meetbouts
- Trillingsmeters
 - **Vraag:** kan er ieder moment worden ingegrepen als de trillingen te hoog zijn? Zodat er niet achteraf pas wordt vastgesteld dat de trillingen te hoog zijn. Ja dat kan, bij te hoge trillingen wordt er direct een sms gestuurd als melding naar de uitvoerder. Als de trillingen te groot zijn wordt het werk stilgelegd en bekeken of er een andere werkmethode kan worden gebruikt.
- Peilbuizen
- Geluidsmetingen

Zie voor meer informatie over deze instrumenten de bijbehorende presentatie.

Vraag vanuit de projectorganisatie aan de integrale werkgroep: omdat monitoring van gebouwen belangrijk is voor de omgeving, zouden wij het heel fijn vinden als ongeveer 3 mensen met ons mee willen kijken naar onze aanpak met betrekking tot monitoring. Er kan bij interesse worden aangemeld bij de projectorganisatie. Het monitoringsplan wordt dan in december met deze mensen gedeeld en in januari wordt er vervolgens een afspraak gemaakt om de bevindingen te bespreken.

Vraag: zijn de trillingsmeters van voldoende kwaliteit en volgens de richtlijnen? Ja, de trillingsmeters zijn gecertificeerd en voldoen aan de richtlijnen. Er wordt ook gecontroleerd of ze goed werken.

Delen van monitoringsgegevens van eigenaren

Gegevens worden verzameld in een dashboard en kunnen naar wens worden gedeeld met bewoners. Transparantie daarin vindt de projectorganisatie erg belangrijk.

Hoelang gaan we meten?

De aannemerscombinatie meet tot en met 3 jaar na moment van oplevering van het werk. Na deze 3 jaar kunnen bewoners nog steeds terecht bij het centrale schadeloket van HDSR.

5. Schade afhandeling | Margreet van Zee

Er is een **schadefolder** HDSR, deze is op aanvraag beschikbaar en is ook te vinden op de website van Sterke Lekdijk en wordt ook meegestuurd als bijlage bij dit verslag.

Stakeholders kunnen schade melden via sterkelekdijk@hdsr.nl of omgevingsmanager van HDSR. Kleine schades (bijv. een hekje of een scheurtje in stucwerk): Onder de 1000 euro (HDSR bepaalt de waarde) vergoedt het waterschap zo snel mogelijk de schade zonder tussenkomst van een schade-expert van een verzekeraar. Bij grotere schades vindt er wel een onderzoek door een schade-expert plaats.

Op werkdagen neemt een medewerker van het project binnen 24 uur na de melding contact met de melder op.

Belangrijk: Omgekeerde bewijslast voor HDSR:

Uitgangspunt is dat schade tijdens realisatiefase is veroorzaakt door dijkwerkzaamheden, tenzij HDSR aantoonbaar dat dit niet het geval is. Het bewijzen dat de schade niet met het project te maken heeft ligt dus bij HDSR en niet bij de bewoners. Let op: voorwaarde is medewerking aan bouwkundige 0-opname voor de start van de werkzaamheden. In geval van schade: mogelijkheid eigen expert in te schakelen op kosten van HDSR.

5. Groot onderhoud | Ivan van den Dungen

Tegelijkertijd met de dijkversterkingswerkzaamheden wordt er ook groot onderhoud aan de dijk gepleegd.

Waarom is groot onderhoud nodig?

Om het maaibeheer goed te kunnen blijven uitvoeren is het nodig de taluds te herstellen. Deze zijn veelal uitgezakt of ongelijk waardoor het machinaal oprapen van maaisel wordt bemoeilijkt.

Hoe gaan we te werk?

Uitgezakte taluds moeten weer worden strakgetrokken naar een helling van 1 op 3. De bovenlaag gaat er vanaf (0,30 m), aanvullen met nieuw aan te voeren klei en vervolgens wordt de bovenlaag weer aangevuld.

Beheerstroken

Indien grond HDSR: onderhoud talud + aanleg beheerstrook, inclusief op- en afritten.

Indien grond geen eigendom HDSR, maar wel toestemming van eigenaar: alleen onderhoud talud. Er wordt dan geen beheerstrook aangelegd en ook geen op- en afritten.

Doel: beheerstroken zo veel mogelijk aaneengesloten in langsrichting van de dijk. Beheerstrook is toegankelijk via beheer op- en afritten met landbouwhekwerk bovenaan de dijk.

6. Grondverwerving | Mike Seelen

Indien grond verkocht aan het waterschap: mogelijkheid terug in gebruik na maximaal 3 jaar. Er geldt namelijk een 3-jarige onderhoudstermijn voor de aannemer van de dijkversterking om de grasmat goed te laten groeien. Bij het terug in gebruik nemen van de grond na die tijd wordt er een bruikleenovereenkomst tussen HDSR en de bewoner opgesteld voor onbepaalde tijd, dit is ook mogelijk met een eventuele nieuwe bewoner.

Vraag: kan deze bruikleenovereenkomst worden opgenomen bij de koopovereenkomst? Mike staat hiervoor open en gaat dit uitzoeken.

Grondverwervingsgesprekken

Doel: in 2024 beginnen met realisatie. Daarom starten we naast de minnelijke gesprekken met grondeigenaren van percelen met een waterveiligheidsopgave in december een onteigeningsprocedure. Die bestaat uit allereerst een administratieve- en daarna een gerechtelijke fase. Dit zijn stappen in het proces die moeten worden opgestart om tijdig over de gronden te kunnen beschikken. De procedure is namelijk lang. Dit betekent niet dat we direct in een gerechtelijke onteigeningsprocedure terechtkomen. Dat hopen we uiteraard te voorkomen door er voor die tijd minnelijk met eigenaren uit te komen. Dit geldt dus alleen voor percelen met een waterveiligheidsopgave.

1 januari 2024: de Onteigeningswet wordt opgenomen in de nieuwe Omgevingswet (als deze 1 januari 2024 ingaat). De onteigeningsprocedure van WAM valt onder de huidige Omgevingswet, net als alle eerder doorlopen vergunningsprocedures van het project.

Vraag: Met een aantal bewoners zijn er mondelinge afspraken gemaakt over vervangende grond die bij kavelruil beschikbaar komt. Kun je nog deelnemen hieraan wanneer je je grond verkoopt aan

HDSR? Als je verkoopt aan HDSR kan je nog steeds deelnemen aan de kavelruil. De wens voor extra grond wordt in dat geval nog steeds meegenomen in de kavelruil.

Vraag: We ervaren verschillen in de taxatiebedragen onderling, hoe kan dat? Dat kan niet zo zijn, taxateurs hebben dezelfde uitgangspunten. Afspraak is om bij twijfel te overleggen met HDSR.

Vraag: is de prijs voor je grond beter als je langer wacht? Wordt het bod dan hoger? Nee, de economische situatie verandert niet dus de prijs blijft hetzelfde. Zodoende loont het niet om te wachten met tekenen. Uiteraard kan na verloop van tijd de grond wel meer of minder waard worden door marktwerking.

Vraag: kan de schadeloosstelling dalen na gerechtelijke onteigening? Bijvoorbeeld dat de rechter de schadeloosstelling zelfs omlaag bijstelt? Mike: nee, dat is niet de verwachting.

Vraag: Welke kabels en leidingen moeten er verlegd worden? Kabels die damwanden kruisen moeten worden omgelegd én een KPN-kabel moet verlegd worden.

Vraag: kan er direct een glasvezelkabel worden neergelegd? Ivan: helaas gaat HDSR daar niet over, en HDSR kan dat niet initiëren. Margreet: hier hebben bewoners zelf een rol in, kaart de wens voor glasvezel gezamenlijk aan bij de netbeheerder. Op de website van Sterke Lekdijk is hier ook meer info over te vinden: [Stappenplan glasvezel voor bewoners Lekdijk - HDSR](#)

Vraag: hoelang gaat de stroom eraf als de kabels moeten worden omgelegd/gekruist? Ivan: HDSR bemoeit zich in eerste instantie niet met de verlegging. Over de tijd zonder stroom is nog niets bekend, dat zal ook maatwerk worden.

Het definitieve Projectplan Waterwet is te vinden op de volgende pagina:

<https://www.hdsr.nl/buurt/sterke-lekdijk/wijk-duurstede/documenten-wijk/>

Tot slot voor het volgende overleg: Laat ons vooral ook weten waar jullie het over willen hebben.
